

відповідно до їх здібностей і схильностей. Необхідно уникати при цьому зайвих невиправданих навантажень при навчанні і знижувати кількість тих, що допустили помилку у виборі професії.

Список джерел:

1. Соловьев А. Абитуриент – студент: проблемы адаптации / А. Соловьев, Е. Макаренко // Высшее образование в России. – 2007. – № 4. – С. 54–56.
2. Селиверстова О.В. Принципы процесса профессиональной социализации студента в контексте синергетической парадигмы образовательной среды вуза / О. В. Селиверстова // Высшее образование сегодня. – 2010. – № 5. – С. 91–93.
3. Седин В. И. Адаптация студента к обучению в вузе: психологические аспекты = First-year student's adaptation to educational process: psychological aspects / В.И. Седин, Е.В. Леонова // Высшее образование в России. – 2009. – № 7. – С. 83–89.

### **Актуальні проблеми викладання країнознавства іноземним студентам підготовчого відділення вищого технічного навчального закладу**

***Рижков М. М.***

*старший викладач кафедри природничих і гуманітарних дисциплін  
Харківського національного автомобільно-дорожнього університету  
м. Харків, Україна*

Протягом останніх десяти років, з 2005 по 2015, нами проводились дослідження методики викладання країнознавства для іноземних студентів підготовчого відділення з метою підвищення якості засвоєння ними навчального матеріалу.

Кожного року прибуття студентів на навчання починається в серпні, а закінчується у листопаді – грудні. Це зумовлено труднощами з оформлення віз та інших необхідних документів в різних країнах, тому формування навчальних груп та початок занять розтягуються в часі. Як наслідок, перед викладачами виникає об'єктивна необхідність виконання навчальної програми за більш стислий термін.

Для вирішення цієї проблеми нами був розроблений універсальний навчальний посібник з країнознавства, що містить такі частини:

1. план вивчення дисципліни;
2. ілюстровані матеріали;
3. різномовний тематичний словник;
4. матеріали для самостійної роботи студента;
5. конспект студента для виконання письмових домашніх завдань.
6. матеріали для контрольних робіт;
7. матеріали для комп'ютерних тестів.

Універсальність посібника полягає в спроможності його одночасного застосування в одній аудиторії, в один і той же час для різнонаціональних та різнофахових навчальних груп студентів, з різним рівнем їхньої освітньої підготовки, релігійної та культурної приналежності та психологічних особливостей темпераменту, характеру, гендерного складу і т. і. Матеріал у цьому посібнику написаний за допомогою вже засвоєних студентами на заняттях з російської мови мовних конструкцій.

Посібник забезпечує індивідуальну траєкторію навчання кожного іноземного студента навіть при несприятливих умовах її реалізації через спонтанне формування академічних груп та скорочений термін навчання.

Різномовний тематичний словник дозволяє студентам швидко перекласти незнайомі слова з російської на рідну мову, бо включає мови більшості всіх основних національних груп студентів, що навчаються. Тому викладач має можливість проводити заняття в одному темпі з усіма студентами, незалежно від їх національних та мовних особливостей.

Матеріали для самостійної роботи дозволяють більш підготовленим студентам розширити свій світогляд за допомогою спеціально підібраного тексту з історії та сучасного життя країни перебування, а також ознайомитися з історією та культурою країн, з яких приїхали до України студенти - сусіди з навчальної групи.

Конспект студента для виконання письмового домашнього завдання з країнознавства дозволяє викладачу проводити своєчасний моніторинг якості засвоєння студентами вивченого матеріалу.

Для інтенсифікації навчального процесу ми активно використовували перегляд історично-наукових фільмів, мультимедійні інтерактивні засоби в ході практичних занять, що дозволило створити найкращі умови для оволодіння іноземними студентами матеріалом з країнознавства.

Ефективним засобом підвищення мотивації до сумлінного навчання іноземних студентів на факультеті підготовки іноземних громадян Харківського національного автомобільно-дорожнього університету є застосування рейтингової системи контролю успішності та заохочення кращих студентів.

Особлива увага нами приділяється підтриманню толерантного ставлення студентів до історії та культури, традицій і ментальних особливостей країни навчання та країн, з яких вони прибули.

Практика показала, що країнознавчий текст повинен відповідати певним комунікативним потребам та особливостям іноземних студентів не лише з лінгвістичної точки зору, але й враховувати їхні інтереси й особистісні культурологічні відмінності. Структура текстів повинна складатись з тих мовних конструкцій, що вже були засвоєні студентами на заняттях з російської мови. Таким чином, країнознавчі навчальні тексти повинні включати лінгвістичну та природознавчу складові та забезпечувати поєднання можливостей для удосконалення основних видів мовної діяльності, культурологічної, пізнавальної та комунікативної компетенції студентів.

З огляду на це, наша методика викладання країнознавства на початковому етапі враховує різноманітні параметри зовнішнього характеру, до яких відносяться: право вільного вибору студентами мови навчання на всіх етапах навчального процесу, створення умов для виявлення творчої особистості викладача й гуманізації навчального процесу.

Таким чином, вищевказані методичні способи та засоби, а також педагогічні прийоми дозволяють викладачам завжди бути готовими до проведення занять з країнознавства на достатньо високому рівні з різними за складом та іншими

особливостями навчальними групами іноземних студентів, а також підвищити рівень засвоєння іноземними студентами матеріалу з країнознавства, що вивчається, формувати у них мотивацію до навчання та розвивати інтерес до дисципліни.

**Мотивация иностранных студентов к обучению во время совместного  
выполнения лабораторных работ по физике**

***Свистунов А.Ю.***

*доцент кафедры естественных и гуманитарных дисциплин  
Харьковского национального автомобильно-дорожного университета  
г. Харьков, Украина*

***Bouakline Mohamed Ali.***

*Professor Ecole Nationale d'Ingénieurs de Tunis*

Одной из наиболее актуальных проблем современного образования является построение такого процесса обучения, который мог бы быть основой формирования мотивационной сферы студентов. В связи с этим возникают противоречия между существующим положением мотивации обучения у студентов вузов и современными требованиями к их учебной активности; между потребностями практики в научно обоснованных рекомендациях по управлению мотивационной сферой студентов и отсутствием достаточных для этого научно-психологических знаний.

Бесспорно, формирование личности человека происходит в течение всей его жизни, но именно в высшей школе закладываются основные личностные качества специалиста, а уже в дальнейшей профессиональной деятельности происходит дальнейшая шлифовка как личности. К числу важнейших качеств личности современного специалиста можно отнести инициативу и ответственность, компетентность, направленность к новаторским решениям, потребность в постоянном обновлении своих знаний. В процессе обучения студент сталкивается с рядом проблем, психолого-педагогический аспект которых связан с приспособлением к новой дидактической ситуации, принципиально отличной от школьной формами и методами организации учебного процесса. Эта новизна и связанные с ней трудности создают своего рода дидактический барьер, который должен быть преодолен. Из этого следует, что в развитии личности будущего специалиста важное значение имеет формирование положительных мотивов и истинных целей, поскольку мотивы и цели важны детерминантами учебной деятельности.

Структура мотивов студента, сформированная во время обучения, становится стержнем личности будущего специалиста. Таким образом, развитие позитивных учебных мотивов – неотъемлемая составная часть в процессе обучения студента как личности.

Мотив – осознанная потребность, которая вызывает активность человека и определяет направленность этой активности. Причем, по мнению А.Н.Леонтьева, «в качестве мотива выступает не сама потребность, а предмет потребности, то есть под мотивам следует понимать именно определенную потребность» [1].

Общее системное представление мотивационной сферы человека позволяет классифицировать мотивы. Как известно, в общей психологии виды мотивов